

עפ"ת 70505/11/21 - מדינת ישראל נגד יהונתן עובדיה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 70505-11-21 מדינת ישראל נ' עובדיה
תיק חיצוני: 505210/2015

בפני	כבוד השופט אברהם בולוס
מערערת	מדינת ישראל
נגד	
משיב	יהונתן עובדיה

פסק דין

לפניי ערעור המדינה על קולת העונש בגזר דינו של בית משפט לתעבורה בעכו (כב' השופט הבכיר יעקב בכר) בת"ד 5506-05-16 מיום 07.11.21 (להלן: **גזר הדין**).

רקע וההליכים

1. בהתאם לכתב האישום המתוקן, ביום 21.11.15 בבוקר, המשיב נהג ברכב פרטי בעיר נהריה ברח' העלייה מכיוון צפון לכיוון דרום. המשיב נהג בדרך עירונית, בכביש דו סטרי עם נתיב נסיעה לכל כיוון, מעבר חציה מסומן על פני הכביש, תמרור 306 מוצב בצד ימין בכיוון נסיעת הרכב.

אותה עת מימין לשמאל כיוון נסיעת המשיב, שהתה על המדרכה בסמוך למעבר החציה הולכת רגל. כמו כן, בצד ימין בכיוון נסיעת המשיב חנה רכב פרטי מסוג פורד (להלן: **הפורד**).

המשיב נהג ברשלנות בכך שסטה שמאלה, לא הבחין בהולכת הרגל, לא האט מהירות נסיעתו עד כדי עצירה ולא אפשר להולכת הרגל להשלים את החציה בבטחה. המשיב בנהיגתו הרשלנית פגע בהולכת הרגל ובפח אשפה והתנגש בחומת אבנים שנמצאת על המדרכה השמאלית.

כתוצאה מהתנגשות ניתק פנס מהרכב ופגע בפורד, כן הולכת הרגל נחבלה חבלות קשות, ובין היתר, נגרמו לה שברים מרובים בפנים, בצלעות החזה, בזיזים של חוליות גביות וגם דימום במוח.

2. בכתב האישום המתוקן יוחס למשיב ביצוע העבירות הבאות: התנהגות הגורמת נזק בניגוד לתקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: **התקנות**); התנהגות הגורמת חבלה של ממש בניגוד לסעיף

38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א 1961 (להלן: **הפקודה**); נהיגה רשלנית בניגוד לסעיף 62(2) + סעיף 38(2) לפקודה וסטייה מנתיב נסיעה בניגוד לתקנה 40 לתקנות.

3. במסגרת הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים ביום 5.8.20 סוכם, כי המשיב יודה בעובדות כתב האישום המתוקן, יורשע וישלח לתסקיר לפני טיעונים לעונש. כן סוכם, כי ב"כ המשיב יהיה רשאי להעלות את טענת המשיב בנוגע לנסיבות התרחשות התאונה לפיה הסטייה נגרמה כתוצאה מהתפרצות כלב לכביש. כן הובהר, כי התסקיר לא יחייב מי מהצדדים וגם לא את בימ"ש קמא.

4. לאחר שהמשיב הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בעבירות המיוחסות לו במסגרת הסדר הטיעון, בימ"ש קמא הורה על הגשת תסקיר מבחן בעניינו.

התסקיר

5. בתסקיר שהתקבל ביום 26.3.21, שירות המבחן סקר את מצבו האישי של המשיב, בן 27, נשוי ואב לילדה, אינו עובד, לומד בישיבה ומנהל אורח חיים חרדי. המשיב בן למשפחה נורמטיבית, הוא השישי מבין 12 אחים. המשיב נעדר הרשעות פליליות.

שירות המבחן סקר את עברו התעבורתי של המשיב הכולל 9 הרשעות בין השנים 2016-2021 בגין הוטלו על המשיב פסילת רישיון נהיגה בפועל, פסילה על תנאי, הפעלת פסילה על תנאי וקנסות.

שירות המבחן ציין, כי המשיב התייחס לביצוע העבירות הנוכחיות והסביר כי איבד שליטה על רכבו כתוצאה מהתפרצות כלב לכביש ומאחר והבלמים לא עבדו בצורה תקינה; שלל נהיגה במהירות מופרזת ומסר כי לא הבחין בהולכת הרגל מאחר ועמדה מאחורי הפח בו פגע. המשיב תיאר כי לאחר התאונה מיד הזמין את מד"א והמשרה למקום ואף הגיע לבקר את הנפגעת בבית החולים על מנת לבקש ממנה סליחה אולם משפחתה לא אפשרה לו להיכנס. המשיב הביע צער ובושה באשר למעשיו ופגיעתו בנפגעת ואת נכונותו לשאת בענישה ולפצות אותה.

נוכח דפוסי שימוש בסמים בעברו של המשיב, הוא הופנה לביצוע 4 בדיקות שתן כאשר באחת נמצאו שרידי קנאביס ולשאר הבדיקות המשיב לא הגיע.

שירות המבחן התרשם, כי המשיב בעל התנהלות בלתי יציבה לאורך השנים בין היתר לאור השימוש בסמים בשנות התבגרותו, אשר ניכרת גם בהתנהלותו בכביש. כן ניכרים קשיים בשיתוף פעולה עם שירות המבחן. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון להישנות ביצוע עבירות והמשיב אינו בשל להליכי טיפול ושיקום בעיתוי זה.

גזר הדין

6. בגזר דינו ביהמ"ש קמא עמד על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהתנהלות המשיב כגון קדושת החיים ושלמות גופם של המשתמשים בדרכים; באשר לרף הרשלנות נקבע, כי רשלנות המשיב היא ניכרת מאחר וסטה מבלי להבחין בנפגעת, וכן לאור הנזק הגופני הרב שנגרם לנפגעת בדמות שברים מרובים, דימומים במוח ושהותה באשפוז תקופה של 3 חודשים.

7. באשר למדיניות הענישה בעבירות של נהיגה רשלנית בגינה נגרמה תאונת דרכים עם חבלות של ממש נקבע, כי מתחם העונש ההולם הינו פסילה בפועל בין 3 חודשים ועד מספר שנים; וכן במקרים חמורים הוטלו בנוסף לפסילה עונשי מאסר החל ממאסר על תנאי ועד מאסר בפועל בן מספר חודשים. לפיכך נקבע כי במקרה זה נוכח רף הרשלנות שנקבע, מתחם הענישה צריך לכלול עונש פסילה לצד עונש מאסר ורכיבי ענישה נוספים.

8. בבוא ביהמ"ש קמא לקבוע את העונש הראוי בגדרי המתחם, הוא התייחס לתסקיר שירות המבחן לפיו המשיב לא מודע לחומרת דפוסי התנהגות, שולל נזקקות טיפולית והיעדר המלצה בדבר שיקום טיפולי עבור המשיב. כן התייחס להודאת המשיב, הבעת חרטה בגין מעשיו, הנכונות לשאת בפיצוי הנפגעת והיותו אב לתינוקת.

ביחס לרף הרשלנות ותוצאות התאונה, נקבע כי יש להשית על המשיב עונש מאסר מותנה לצד פסילה משמעותית שתרחיקו לתקופה ממושכת מהכבישים. בית משפט קמא קבע, כי ניתן להסתפק בעונשים אלה לצד רכיבי ענישה נוספים להרתעת המשיב תוך שמירת האינטרס הציבורי.

9. בגזר הדין בית משפט קמא הטיל על המשיב :

- 4 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהמשיב לא יעבור בתקופה הנ"ל על עבירת נהיגה בזמן פסילה ויורשע בה.

- פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת במצטבר לעונש הפסילה אותו הוא מרצה כעת.

- פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהמשיב לא יעבור עבירת גרימת חבלה של ממש או נהיגה בזמן פסילה או נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה ויורשע בה.

טענות הצדדים

10. לגישת המערערת, שגה בימ"ש קמא עת לא ייחס משקל רב יותר לעבירות בהן הורשע המשיב ולתוצאות מעשיו לרבות לפגיעות מהן סובלת הנפגעת כתוצאה מרשלנותו, לנכותה הצמיתה בשיעור 100% שנקבעה על-ידי המוסד לביטוח לאומי והעובדה כי הנפגעת עבדה כמאמנת שחייה ותפקדה לפני התאונה באופן מלא אולם בעקבות התאונה אין היא יכולה לעבוד והפכה לשבר כלי.

כן שגה בימ"ש קמא בכך שנמנע מהטלת רכיב מאסר בפועל בגין התנהגותו חסרת האחריות והמסוכנת של המשיב ולא ייחס משקל מספיק לתסקיר המבחן ועברו התעבורתי הכולל נהיגה תחת השפעת סמים מיום 15.5.18 ו 4 הרשעות בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

שגה בימ"ש קמא עת הסתפק בהטלת עונש פסילה קצר שאינו הולם את נסיבות התרחשות התאונה. לטענת המערערת העונש שהוטל סוטה לקולה מרמת הענישה המתחייבת בנסיבות דנן בהן מדובר בנהג חדש, ואין בו כדי להרתיע את המשיב ויתר הנהגים מנהיגה בכבישים בצורה רשלנית המסכנת את ציבור משתמשי הדרך.

11. מנגד, בדיון שהתקיים בפניי, ב"כ המשיב טען כי לא הוצגו בפני בימ"ש קמא מסמכים לפיהם הנפגעת סובלת מנכות בשיעור 100% אשר קשורה לתאונה, לאחר שחלפו 7 שנים ממועד התאונה. לטענת ב"כ המשיב, גם אילו טענה זו עלתה במסגרת טיעוני המערערת לעונש הרי היה נכון לגבותה בהגשת מסמכים.

כן טען ב"כ המשיב, כי גם אילו גזה"ד מקל קמעא עם המשיב, הרי שבימ"ש קמא הפנה לפס"ד התומכים בענישה שהוטלה ואף בהודעת הערעור אין מחלוקת בדבר מתחם הענישה שנקבע; נטען, כי מדובר בחלוף זמן קיצוני של 7 שנים, המשיב נעדר עבר פלילי, אב לבת ואשתו בהריון. בנסיבות אלה ונוכח חלוף זמן ניכר כי אין להורות על הטלת מאסר בפועל ובפרט בערכאת הערעור אשר אינה ממצה את הדין עם הנאשם בקבלת ערעור המדינה.

דין והכרעה

12. בתי המשפט עמדו לא אחת על הצורך להחמיר בענישה בעבירות תעבורה הגורמות לנזקי גוף, תוך שנקבע כי ריבוי תאונות הדרכים בארץ מחייב ענישה מחמירה אשר תסייע בחיזוק כללי הזהירות הנדרשים לצורך שמירה על שלומם וביטחונם של משתמשי הדרך (רע"פ 9094/18 **בושני נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (2.1.19); רע"פ 1694/19 **לואי יאסין נ' מדינת ישראל**, פסקה 12 (31.03.19)).

דבר הנכון ביתר שאת, כפי שנקבע רבות, בתאונות דרכים שהתרחשו בשל רשלנות הנהג והסבו נזקים גופניים חמורים שהמרחק בינם לבין גרימת מוות הוא קטן. במצבים אלה נקבעה מדיניות ענישה מחמירה המחייבת הטלת ענישה מרתיעה הכוללת במקרים חריגים בחומרתם אף רכיב של מאסר בפועל (רע"פ 2564/12 **יחיאל קרני נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (24.06.12); ראו גם רע"פ 8588/16 **רז משה נ' מדינת ישראל** (8.11.16); רע"פ 458/15 **מחבוש נ' מדינת ישראל** (22.1.15)).

13. בעניינינו - למרות הנזק הקשה שנגרם לנפגעת כתוצאה מהתאונה ונהיגתו הרשלנית של המערער, אני סבור, כי נכון לקבל את הערעור בחלקו אך ברכיב הפסילה בפועל וזאת ממספר טעמים:

הראשון, נוכח חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ועד למתן גז"ד (כשבע שנים). גם אם המשיב תרם בהתנהלותו לדחיות רבות של הדיון, עדיין יש ליתן משקל לקולא לעובדה שמאז התרחשות התאונה ועד לסיום ההליך בביהמ"ש קמא חלף פרק זמן ארוך ואינו סביר בהתחשב בכך שהמדובר הוא בהליך פשוט הרחוק מלהיות מורכב (ע"פ 7475/14 **קבהא מהדי נ' מדינת ישראל**, פסקה 16 (25.12.14); ע"פ 8994/08 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 28 (01.09.09); ע"פ 6339/18 **ירון בלוא נ' מדינת ישראל**, פסקה 62 (15.01.20)).

השני, בטיעוניה לעונש בפני ביהמ"ש קמא כמו גם בהודעת הערעור, המערער טענה רבות כי בעקבות התאונה בה עסקין וחבלותיה הקשות של הולכת הרגל נקבעה לה נכות רפואית צמיתה ע"י המוסד לביטוח לאומי בשיעור 100%. טיעון זה נטען בעלמא ולא זכה לגיבוי באמצעות מסמכים או ראיות אחרות. אמנם הולכת הרגל נחבלה קשות בשל מעורבותה בתאונת הדרכים שהתרחשה בעקבות נהיגתו הרשלנית של המשיב כעולה מהתיעוד הרפואי שנערך בסמוך לאחר התאונה, אך בצד זאת אין כל ראיה או אינדיקציה לעניין מצבה הרפואי הקבוע, הגבלותיה וכאביה מהם היא תסבול משך חייה. מחדל זה נכון לזקוף לחובת המערער והוא נוטל מעוצמת טענתה של המערער לחומרת נזקי הגוף שהוסבו להולכת הרגל.

שלישי, אני סבור כי את האיזון ניתן למצוא בהחמרה משמעותית ברכיב הפסילה בלבד, דבר הזוכה לחיזוק מההלכה המבוססת לפיה ערכאת הערעור לא ממצה את מלוא חומרת הדין עם נאשם בקבלת ערעור המדינה (ע"פ 8381/17 **מדינת ישראל נ' איכילוב** (24.4.18)).

14. מכל האמור, וכשאני נותן את דעתי למידת רשלנותו של המשיב, לעברו התעבורתי, לעובדה כי התאונה התרחשה בהיותו נהג חדש, לנזקי הגוף שהוסבו להולכת הרגל, למסקנות שירות המבחן ולכלל הנסיבות - מקבל את הערעור ומעמיד בזאת את עונש הפסילה בפועל על 36 חודשים חלף 12 חודשי הפסילה אותם קבע ביהמ"ש קמא בגזר דינו.

יתר ההוראות ורכיבי העונש שנקבעו ע"י ביהמ"ש קמא יישארו בעינם.

ניתן היום, ד' שבט תשפ"ב, 06 ינואר 2022, ב"כ המערער
עו"ד רחאל, המשיב ובא כוחו עו"ד אבי שור.